

Kindert Torah

Nasso

בס"ד

King or Slave?

The table setting was royal. No luxury was spared. The finest silverware, bone china, crystal goblets, and silk tablecloths graced the grand table. The servants began bringing out the food: delicacies from around the world, prepared by the finest gourmet cooks. A meal fit for a king. And so it was. His Royal Majesty, the King, was escorted to his seat at the head of the table. He sat down ready to partake of the feast. His servant placed the first course on the plate, and set it in front of the King. He raised the fork to his lips and tasted the food.

"This is horrible!!!" he screamed. "There is no salt on these tomatoes!!! The cook knows that I eat tomatoes only with salt!!!"

The King threw the plate on the floor, smashing it to pieces.

"If I see that cook, I'll have his head!!!"

"Yes, Your Majesty," the servant calmly replied.

The King's tirade did not faze him. He had seen it before. Any action or gesture that did not meet the king's expectations 100% threw him into a fit of rage. He lost control of himself.

"The King is not a king," the servant thought. "He is nothing more than a lowly slave. His *tayvas* (desires) rule over him. Such a person is a servant to his appetite, his petty pleasures, and his craving for honor and power. Who is truly a king? My friend the *nozir*. He rules over his desires. That is real kingship."

"A man or woman who shall dissociate himself ('*yafli*') by taking a Nazerite vow of abstinence" (Bamidbar 6:2). The verse uses the word "*yafli*" to mean dissociate. The same root word ("*pela*") also means amazing. The Eben Ezra explains that the *nozir* did an amazing thing. Most

of the world is running after their desires. Their days are filled with the pursuit of money, power, physical pleasures, and prestige. This *nozir* took a vow to refrain from wine and cutting the hair, in order to come closer to Hashem and serve Him better. How does the Torah value this seemingly small action? 'He will be holy. The crown of his G-d is upon his head. All the days of his *nazirus* he is holy to Hashem.' (Bamidbar 6:5,7,8). The Medrash Rabba relates that Hashem considers him as a Kohen Gadol, the holiest of all people. Both he and Kohen Gadol may not become *tomei* (impure). He wears Hashem's crown (so to speak) on his head, just like a Kohen Gadol. He acquires a higher level of *kedusha* (holiness), just like a Kohen Gadol.

This is perplexing. Is it that difficult to refrain from wine and hair cutting? Is it such a great act of spiritual heroism to earn a person a Heavenly Crown? Rav Leib Chasman answers that the *nozir* teaches us the great value of a pure, holy thought. Spiritual accomplishments are measured by quality, not quantity. The *nozir* takes a small step closer to Hashem. His sincere desire, expressed in this action, brings him to a completely new *madrayga*, a level of holiness. The Eben

Ezra concludes with a compelling statement. "Know that all of mankind is servants to the pleasures of the world. One who is free of his *tayvas*; he is the true king who has the crown and glory of royalty upon his head."

Kindertlach . . .

We do not take the vow of *nazirus* in our days. However, we can capture a bit of his *kedusha*. How? By ruling over our *tayvas*, in our own way. Don't be a slave to sweets. You don't have to get the first candy, or the biggest piece of cake, or the most ice cream. Be happy and satisfied with what you get. Even if you get nothing, you can also be happy. How? Because you have taken a step closer to Hashem.

We see how He values the *nozir*. He values your deeds also. The *nozir* is a *pela*. He goes against the whole world. Dare to be different. Take a step toward Hashem.

I Don't Need Your Walls

"That's my palm tree! You can't take dates from my palm tree!"

"Aha! We see that you really want your palm tree protected from thieves! My fences provide that protection. I own the four fields that surround your field. I put up stone walls around my fields to prevent trespassing. In doing so, I protected your fields from trespassers and wandering animals also. I asked you to pay for half the costs of the stone walls. You gave me nothing. I asked for at least the cost of bamboo walls – the cheapest wall that will do the job. Still nothing. Finally, I asked for just the salary of hiring a watchman to keep away trespassers and animals. That is even cheaper than bamboo. You still refused."

"That's right."

"I assumed that you were not interested in protecting your field at all, and that was why the walls that I built were of absolutely no use to you. Now I see that you ARE interested in protecting your fruit trees. You objected to someone taking your fruit. You are benefiting from my walls. If so, pay up!"

The question is:

Does the landowner whose field is surrounded by the other's fences have to pay for part of the costs of the fences? If so, how much?

The answer is:

The Gemora (Bava Basra 4b and 5a) discusses this case. The one who built the fence claims that he is giving benefit to his neighbor. Therefore, the neighbor must pay for the benefit that he receives. The neighbor (according to Tosafos) claims that although he is receiving benefit, he could have achieved the necessary protection in a much cheaper fashion, by hiring a watchman. The Tur Choshen Mishpat (158:6,7) rules that the neighbor must pay for half of the cost of the walls.

This puzzle and answer is for learning and discussion purposes only. Do not rely upon it for *psak halacha*! Consult a Rav to determine the correct *halachic* ruling.

ההגדת לבנד

פרשת נשא

ובמלים אלו השליך המלך את הצלחת לרצפה, והיא התנפצה לרסיסים.

"אם אני אראה את הטבח הזה, אשחט אותו!"
"כן, הוד מעלתך," ענה לו המשרת בשלווה.

המשרת לא נבהל משאגותיו של המלך. הוא כבר שמע אותן פעמים רבות. כל פעולה או העוויה שלא תאמה את רצונותיו של המלך במאת האחוזים גרמה לו לפרץ של זעם, והוא היה מאבד שליטה על עצמו.

"המלך אינו מלך באמת," חשב לו המשרת. "הוא בעצם עבד נקלה (בזוי). תאוותיו הן ששולטות בו. אדם כזה משועבד לתאבונו, להנאותיו הקטנות, לתאוותו לכבוד ולשררה. מיהו מלך באמת? ידיד הנזיר. הוא שולט על תאוותיו. זוהי מלוכה באמת."

סג סג סג סג

"איש או אשה כי יפליא לנדור נדר נזיר להזיר לה" (במדבר ו', ב').

הפסוק משתמש במילה "יפליא", במשמעות של הפליה, הפרדה. אך אותו שורש - פ.ל.א. - משמעו גם פלא, דבר נפלא. האבן עזרא מסביר שהנזיר עושה דבר פלא: רוב האנשים בעולם רודפים אחר תאוותיהם. ימיהם מלאים בריצה אחר כסף, כוח, הנאות גשמיות, וכבוד. הנזיר נדר להמנע משתיית יין ומתספורת, כדי להתקרב לה' ולעבודו טוב יותר. וכיצד מתייחסת התורה לפעולה זו, שהיא לכאורה פעולה קטנה? "קדוש יהיה... כי נזר אלוקיו על ראשו. כל ימי מזר קדוש הוא לה" (במדבר ו', ה', ז', ח'). במדרש רבה נאמר שה' מחשיבו ככהן הגדול, הקדוש מכל בני האדם. גם הוא וגם הכהן הגדול אינם מותרים להטמא. הנזיר - נזר אלוקיו על ראשו (כביכול) - וגם הכהן הגדול נושא על ראשו נזר. הנזיר מגיע לדרגה גבוהה של קדושה, כמו הכהן הגדול.

הדבר מתמיה. האם כה קשה להמנע משתיית יין ומתספורת? האם זוהי פעולה גדולה כל כך של גבורה רוחנית שהיא יכולה לזכות את האדם בנזר אלוקים? הרב לייב חסמן עונה על כך שהנזיר מלמדנו את הערך העצום של מחשבה טהורה וקדושה. השגים רוחניים נמדדים באיכות, ולא בכמות. הנזיר עשה צעד קטן כדי להתקרב לה'. רצונו הכן, שהתבטא במעשה זה, הביא אותו למדרגה חדשה לגמרי, מדרגה של קדושה. והאבן עזרא קובע קביעה נחרצת: "ודע כי כל בני אדם עבדי תאוות העולם, והמלך באמת שיש לו נזר ועטרת מלכות בראשו, [הוא] כל מי שהוא חופשי מן התאוות."

ילדים יקרים...

כיום איננו נודרים נדר נזירות. אך אנו יכולים בכל זאת לטעום משהו מקדושת הנזיר. כיצד? על ידי כך שנשלוט בתאוותינו שלנו. אל תשתעבדו לממתקים. אינכם חייבים לקבל את הסוכריה הראשונה, את הפרוסה הגדולה ביותר של העוגה, או את המנה הגדולה ביותר של גלידה. היו שמחים במה שיש לכם. גם אם לא תקבלו כלום, עדיין אפשר להיות שמחים. כיצד? בידיעה שבוה התקרבתם עוד צעד אל ה'. אנו רואים כמה הוא מעריך את הנזיר, והוא מעריך גם את מעשיכם שלכם. הנזיר הוא פלא. הוא יוצא כנגד העולם כולו. גם אתם - העיזו להיות שונים מרוב האנשים; צעדו צעד אחד לקראת ה'.

בלי טובות ובלו גדרות

"הדקל הזה הוא שלי! אינך יכול לקחת תמרים מהדקל שלי!"
"אהא! אנחנו רואים שאתה באמת רוצה להגן על עץ הדקל שלך מגנבים. הגדרות שהקמתי אכן מגינות עליו. בבעלותי ארבע שדות הממוקמות סביב השדה שלך. בניתי גדרות אבן מסביב לשדותי כדי למנוע מאנשים לעבור דרכם. בכך, הגנתי על שדותיך מעוברי אורח ומבעלי חיים משוטטים. ביקשתי ממך לשלם מחצית מההוצאות על בניית גדרות האבן, אולם אתה סירבת, ולא שילמת לי מאומה. ביקשתי שתשלם לפחות עבור עלות מחיצות במבוק - הגדר הזולה ביותר שעשויה להועיל. גם סכום זה לא הסכמת לשלם. לבסוף, ביקשתי ממך תשלום רק עבור משכורת לשומר שירחיק עוברי אורח ובעלי החיים - זול יותר אפילו ממחיצות במבוק. ובכל זאת סירבת."
"נכון."

"הנחתי שאין ברצונך להגן על שדך כלל, ולכן אינך מקבל שום תועלת מהגדרות שבניתי. כעת אני רואה שאתה כן מעוניין להגן על עצי הפרי שלך. הנה - התנגדת כשמישהו ניסה ליטול את הפירות. מכאן נובע שאתה אכן נהנה מהגדרות. ואם כן הדבר - שלם!"

השאלה היא:

האם בעל השטח המוקף בגדרות ששכנו בנה חייב לשלם עבור חלק מההוצאות עבורן? אם כן, כמה עליו לשלם?

והתשובה היא:

הגמרא (בבא בתרא דף ד' ע"ב ודף ה' ע"א) דנים בנושא זה. מי שבנה את הגדר טוען ששכנו נהנה ממעשיו, ולכן על השכן לשלם עבור ההנאה שהוא מקבל. השכן (לפי תוספות) טוען שעל אף שהוא נהנה מהגדר, הוא היה יכול ליהנות באותה מידה מהגנה זולה בהרבה - למשל, אם היה שוכר שומר. הטור חושן משפט (סימן קנ"ח, סעיפים ו'ז) פוסק שעל השכן לשלם מחצית מעלות בניית הגדר.

חידות אלה והתשובות עליהן הן לצורך לימוד ודיון בלבד. אין לסמוך עליהם למעשה. יש להפנות את השאלה לרב כדי לקבל ממנו את הפסק הנכון.

עבד או מלך?

השולחן עמד מוכן לסעודת פאר. הוא היה מכוסה במפת משי, וערוך בכלי כסף יקרים, צלחות חרסינה שערך לא יסולא בפז, וכוסות קריסטל מבהיקות. המשרתים החלו להגיש את האוכל אל השולחן: מטעמים שהובאו מרחבי העולם, והוכנו בידי הטבחים המובילים בממלכה. אכן, סעודת מלכים.

וכן היה. הוד מעלתו המלך הגיע לאולם בליווי משרתיו, והתיישב בראש השולחן, מוכן להתחיל בסעודתו. משרתו האישי הגיש לו את המנה הראשונה. המלך נעץ את המזלג במזון וטעם ממנו.

"נורא ואיום!!! פרץ בצרחה. "אין מלח על העגבניות האלה! והטבח יודע שאני אוכל עגבניות רק עם מלח!!!"